

Врз основа на член 20 став 1 алинеја 1 и алинеја 15¹ од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија”, бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19), и член 2 став 4 од Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ бр.46/16), а во согласност со член 10 став 3 и член 39 став 1 алинеја 1 и алинеја 15 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (Пречистен текст) бр.01-3732/1 од 29.07.2019 година, Директорот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на ден 19.09.2019 година, го донесе следното:

УПАТСТВО

за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и преземање мерки за обезбедување заштита на личните и другите податоци на укажувачите

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со ова Упатство се пропишува начинот и постапката за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и преземање мерки за обезбедување на заштита на личните и други податоци кои се однесуваат на укажувачите и на пријави од укажувачите во Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (во понатамошниот текст: Агенција).

Член 2

Како укажувач може да се јави секое лице кое:

- има засновано работен однос на неопределено или определено време во Агенцијата,
- е кандидат за вработување, кандидат за волонтер или практикант во Агенцијата,
- е или било волонтер или практикант во Агенцијата,
- по било кој основ е или било ангажирано за извршување на работа во Агенцијата,
- по било кој основ е или било во деловен однос или друг однос на соработка со Агенцијата,
- користело или користи услуги на Агенцијата.

II. НАЧИН НА ПРИЈАВУВАЊЕ И ПОСТАПКА ПО ПРИЈАВИ ОД УКАЖУВАЧИ

Член 3

Заштитено внатрешно пријавување укажувачот врши во Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, анонимно или доверливо, со добра намера и врз основа на разумно сомневање или сознание дека е извршено, се врши или ќе се изврши казниво дело или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.

Укажувачот не е должен да ја докажува добрата намера и вистинитоста на пријавувањето од ставот (1) на овој член.

На укажувачот му се обезбедува заштита согласно закон и му се гарантира анонимност и доверливост до степен и до момент до кои тој тоа го бара.

Член 4

Прием на пријави заради заштитено внатрешно пријавување во Агенцијата врши лице овластено за прием на пријави од укажувачи овластено од Директорот на Агенцијата, на кое му се обезбедува независност и непреченост во работењето.

¹ Алинеите 8 и 9 се избришани, види: член 8 од Закон за изменување и дополнување на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.248/18).

Член 5

Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи заради заштитено внатрешно пријавување во Агенцијата (во натамошниот текст: овластено лице), врши прием на пријавите доставени директно до него од укажувач заради заштитено пријавување согласно со закон, поединечно или групно, во писмена форма доставени лично или преку посебно поштенско или електронско сандаче или усно на записник.

Заведувањето на примените пријави, овластеното лице го врши со ставање приемен штембил и евидентирање во посебниот деловодник.

Член 6

Во случаите кога пријавувањето е извршено директно до овластеното лице во Агенцијата, овластеното лице задолжително:

- постапува по пријавувањето со почитување на постапките утврдени со ова Упатство;
- презема мерки за заштита на личните податоци на укажувачот, односно податоците кои можат да го откријат идентитетот на укажувачот кој бара да биде анонимен или пријавува доверливо, согласно прописите за заштита на личните податоци и
- го информира укажувачот доколку е познат, за преземените мерки во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата.

Член 7

Доколку пријавата е дадена усно, овластеното лице составува записник во кој се содржани следните податоци:

- а) податоци за укажувачот:
  - име и презиме,
  - категорија на лице кое согласно Законот за заштита на укажувачите и член 2 на ова Упатство може да се јави во својство на укажувач,
  - барање од укажувачот да остане доверлив и степенот до кој тоа бара;
- б) податоци за лицето против кој укажувачот пријавува;
- в) опис на казниво или друго незаконито и недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес;
- г) начин и форма на комуникација помеѓу овластеното лице и укажувачот (предложени од укажувачот);
- д) прилози;
- ѓ) датум и место на прием на пријавата.

Заради совпаѓање на содржината на усната пријава, записникот го потпишуваат укажувачот и овластеното лице и истиот се заведува како примена пријава, а по барање на укажувачот, може да му биде доделена копија од записникот.

Член 8

Доколку пријавата е доставена во електронска форма на носач на електронски запис односно по електронски пат, овластеното лице го печати записот кој одговара на пријава според содржината и испечатеното со попишани прилози добиени во форма на електронски записник го заведува како примена пријава.

Доколку печатењето на прилозите од став 1 на овој член е некономично, овластеното лице истите ги зачувува во електронска форма на посебниот компјутер обезбеден со лозинка позната само нему.

Кога овластеното лице ја проследува пријавата до друга надлежна институција или кога е потребно пренесување на приложените електронски записи заради постапување по пријавата, во случајот на ставот (2) на овој член, овластеното лице извршувајќи ги обврските и одговорностите во примена на обезбедените технички и организациски мерки

за заштита на личните податоци, електронските записи ги преснимува на носач на електронски запис кој го приложува кон пријавата.

Член 9

Овластеното лице истиот ден по приемот на пријавата ја заведува пријавата со сите прилози, ја разгледува, ја проучува нејзината содржина и постапува согласно закон.

Член 10

Доколку овластеното лице утврди дека примениот документ односно запис не претставува односно не се однесува на пријава од укажувач, за истото веднаш во предметот става забелешка која ја евидентира во посебниот деловодник.

Овластеното лице задржува копие од предметот, а предметот со приложените документи во оригинал го доставува со пропратно писмо до писарницата на надлежната институција.

За преземените дејствија од ставот (2) на овој член, овластеното лице без одлагање го известува укажувачот доколку е познат.

Член 11

По приемот и заведување на пријавата, овластеното лице без одлагање врши проценка на содржината на пријавата за да утврди дали истата е логична и разумна, дали претставува пријава од укажувач согласно Законот за заштита на укажувачите и дали пријавата содржи доволно елементи за да биде проследена за натамошно постапување.

Во вршењето на проценката од ставот (1) на овој член, овластеното лице може да побара дополнителни информации од укажувачот доколку е познат и да се консултира со други лица, притоа да внимава на заштитатата на идентитетот на укажувачот.

По извршување на проценката од ставот (1) на овој член, овластеното лице донесува заклучоци за натамошното постапување по пријавата кои се однесуваат на надлежност/ненадлежност за постапување на институцијата каде е назначено и потребното преземање мерки за постапување по пријава.

Член 12

За наводите од содржината на пријавата и заклучоците од членот 11 на ова Упатство овластеното лице, согласно член 10 од Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ бр.46/16), без одлагање го известува Директорот на Агенцијата со писмено известување потпишано и заверено од овластеното лице.

По исклучок, доколку овластеното лице во вршењето на проценката од членот 11 на ова Упатство констатира дека наводите од содржината на пријавата непосредно или посредно се насочени против Директорот на Агенцијата, Претседателот на Советот на Агенцијата, Заменикот на претседателот на Советот на Агенцијата или член на Советот на Агенцијата, пријавата без известување на Директорот на Агенцијата, ја проследува до надлежната институција согласно закон.

Член 13

Овластеното лице на Агенцијата до кое е доставена пријава по која е надлежна да постапува друга институција согласно закон, најдоцна до осум дена од денот на приемот пријавата ја заведува и ја проследува до надлежната институција.

Доколку е пријавено кривично дело против државата, против човечноста и меѓународното право, од областа на организираниот криминал и за кое со Кривичниот законик е пропишана казна затвор од најмалку четири години, чиешто докажување е проследено со несразмерни тешкотии или не може да се изврши без исказ на укажувачот кој поради можната опасност да биде изложен на заплашување, закана со одмазда или опасност по животот, здравјето, слободата, физичкиот интегритет или имот од поголем

обем не се согласува во својство на сведок да даде исказ, овластеното лице со прибавената писмена согласност од укажувачот без одлагање доставува:

- до Министерството за внатрешни работи или надлежен јавен обвинител иницијатива за доставување писмено барање за поднесување Предлог за вклучување во Програмата за заштита согласно Законот за заштита на сведоци или

- до Јавниот обвинител на Република Македонија иницијатива за поднесување Предлог за вклучување во Програмата за заштита согласно со Законот за заштита на сведоци.

За проследување на пријавата од ставот (1) на овој член и за доставување на писменото барање од ставот (2) алинеи (1) и (2) на овој член, овластеното лице истовремено го известува укажувачот доколку е познат.

Член 14

По примената пријава што е упатена до Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, за која овластеното лице на Агенцијата ќе процени дека истата е логична, разумна и содржи доволно елементи за натамошно постапување, истото презема мерки во своја надлежност за постапување по пријавата, односно ја проследува пријавата до службеното лице во институцијата надлежно за постапување во областа на која се однесува пријавата, откако претходно од пријавата ќе ги издвои личните податоци и податоците кои може да го разоткријат идентитетот на укажувачот доколку истиот барал да остане доверлив.

Овластеното лице на барање на укажувачот го известува за текот и дејствијата кои се преземени во постапувањето по пријавата и му овозможува на укажувачот да изврши увид во списите на предметот кој е оформен врз основа на неговата пријава согласно закон.

Доколку овозможувањето на увидот од ставот (2) на овој член, односно пристапот до информациите во врска со постапувањето по пријавата може да има штетни последици за текот на постапката, овластеното лице ги одделува тие информации и за тоа го известува укажувачот и му овозможува увид во останатиот дел од содржината на известувањето, односно во останатиот дел од списите на предметот.

За исходот од постапката по предметот оформен по пријавата овластеното лице го известува укажувачот доколку е познат.

III. ЗАШТИТА НА УКАЖУВАЧИТЕ

Член 15

Се забранува откривање или овозможување откривање на идентитет на укажувач, освен кога тоа се бара со судска одлука.

Овластеното лице е должно да ги заштити податоците за укажувачот, односно податоците врз основа на кои може да се открие идентитетот на укажувачот, освен ако укажувачот се согласил на откривање на тие податоци, а во согласност со закон со кој се уредува заштитата на личните податоци.

Секое лице кое ќе ги дознае податоците од ставот (2) на овој член е должно да ги заштити тие податоци.

Овластеното лице е должно во текот на примањето на информациите да го извести укажувачот дека неговиот идентитет може да биде откриен на надлежен орган, ако доколку без откривање на идентитет не би било можно да се постапува пред тие органи, како и да го извести за мерките за заштита на учесник во кривична постапка.

Ако во текот на постапката е неопходно да се открие идентитетот на укажувачот, овластеното лице е должно за тоа да го извести укажувачот, пред откривање на идентитетот.

Член 16

Укажувачот има право на судска заштита пред надлежен суд согласно со закон.
Укажувачот може пред надлежен суд да побара:

- утврдување дека е преземено штетно дејствие или е повредено право заради укажување;
- забрана на вршење на штетно дејствие или повреда на право и повторување на штетно дејствие или повреда на право;
- поништување на акт со кое е извршено штетно дејствие или повреда на права;
- отстранување на последиците од штетно дејствие или повреда на право;
- надоместок на материјална или нематеријална штета.

Член 17

Укажувачот има право на надомест на штета што може да ја претрпи тој или нему блиски лица поради заштитено внатрешно пријавување.

Барањето за надомест на штета од ставот (1) на овој член се остварува со поднесување тужба пред надлежен суд.

Член 18

Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот е свесно пријавување невистинити информации за физичко или правно лице со цел предизвикување на штетни последици за истото.

Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот е и доколку со должно внимание и совесно, до степен до кој тоа го дозволуваат околностите, не проверил дека тие се точни и веродостојни.

Со утврдување на злоупотребата од ставовите (1) и (2) на овој член се губи заштитата обезбедена согласно Законот за заштита на укажувачите.

Злоупотребата на пријавувањето на укажувачот поради која настанале штетни последици за физичкото или правното лице е основ за поведување постапка за утврдување на негова одговорност согласно со закон.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 19

Овластеното лице на Агенцијата изготвува, потпишува и доставува до Државната комисија за спречување на корупцијата полугодишен извештај за примени пријави од укажувачи кој содржи општи статистички податоци и податоци за оформени предмети по примени пријави. Полугодишниот извештај ги содржи податоците кои се пропишани со Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ бр.46/16).

Член 20

Ова Упатство влегува во сила со денот на неговото донесување и истото ќе биде јавно достапно преку објава на веб страната на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Бр. 01-4275/1

19.09. 2019 година
Скопје

Агенција за аудио и аудиовизуелни
медиумски услуги
Директор,

д-р Зоран ТРАЈЧЕВСКИ

